

PM: Inventering av fladdermus- kolonier vid Tammsvik

Bakgrund

Ekologigruppen har på uppdrag av Credentia AB inventerat förekomst av fladdermuskolonier vid byggnader vid Tammsvik under sommaren 2024. Arbetet är gjort som del i detaljplaneprocessen vid Tammsvik.

Sommaren 2021 genomförde Ekologigruppen en fladdermusinventering i det aktuella planområdet vid Tammsvik (Ekologigruppen 2021). Vid inventeringen fanns det tecken på att det förekom en fladdermuskoloni i en av byggnaderna inom området. De tecken som kunde ses var spår av fladdermusspillning på en dropplåt nedanför en väggpanel. Vid inventeringarna som genomfördes under sommaren 2021 framkom inga tecken på fladdermusaktivitet som kunde styrka att en koloni fanns i den aktuella husväggen. Det fanns dock en viss osäkerhet eftersom den inventeringsmetodik som användes sommaren 2021 var anpassad för att få en bild av vilka arter som förekom inom inventeringsområdet samt hur fladdermusaktiviteten över lag var inom inventeringsområdet. Mot bakgrund av detta genomfördes sommaren 2024 en riktad inventering mot de byggnader i området där det skulle kunna finnas en fladdermuskoloni (figur 1).

I detta PM beskriver vi genomförande och resultat från 2024 års fladdermusinventering.

Inventeringsområdets värde och funktion för fladdermöss

Det aktuella inventeringsområdet utgörs av urbana miljöer med ett flertal byggnader och öppna, klippta gräsytor samt grusvägar. Norr om inventeringsområdet vidtar ett större naturområde som till stor del utgörs av löv- och blandskog.

En byggnad inom inventeringsområdet har vid tidigare fladdermusinventering (Ekologigruppen 2021) bedömts kunna hysa en fladdermuskoloni. Det kunde dock inte med säkerhet fastställas att en koloni förekom på platsen. I den artskyddsutredning för fladdermöss som togs fram inom ramen för detaljplanen noterades det att det möjligen kan förekomma en fladdermuskoloni i en av byggnaderna och att delar av området med byggnader har förutsättningar att hysa fladdermuskolonier (Ekologigruppen 2023).

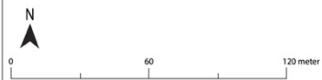
Inventeringsområdets värden för fladdermöss bedöms generellt sett vara låga. Detta gäller även som möjlig koloniplats eftersom det förekommer belysning i området som delvis lyser upp byggnader där eventuella kolonier skulle kunna finnas.

Tammsvik: inventering av fladdermuskolonier i byggnader

 Inventeringsområden för kolonier av fladdermöss i byggnader

 Placering av autoboxar

Ekologigruppen AB 2024-10-18

LANTMÄTERIET

Figur 1. I kartan framgår vilka byggnader som har inventerats på förekomst av eventuella fladdermuskolonier.

Metodik

Inventeringen genomfördes av Johan Allmér på Ekologigruppen vid tre tillfällen under juli månad 2024. Vid det första inventeringstillfället gjordes en översiktlig besiktning av de byggnader som fanns inom planområdet för att hitta lämpliga platser för placering av autoboxar. Vid inventeringen användes tio stycken autoboxar av märket Pettersson Elektronik D500X, en autobox är en digital inspelningsutrustning som automatiskt spelar in förbiflygande fladdermöss. Boxarna var aktiva under två nätter per inventeringstillfälle mellan kl. 20 – 05. Ekologigruppens bedömning är att den inventeringsmetodik som har använts vid denna inventering uppfyller kunskapskravet i miljöbalken.

I samband med att autoboxarna placerades ut gjordes en manuell inventering i anslutning till de byggnader som var aktuella att inventeras, syftet med denna inventering var att få en bild av hur aktiviteten av fladdermöss var under kväll – tidig natt (kl. 21 – 01.30). Om fladdermöss visar aktivitet inom området tidigt på kvällen/natten kan det vara ett tecken på att det förekommer kolonier eller dagsvisten i det bebyggda området.

I samband med att autoboxarna hämtades in efter två nätter genomfördes en manuell inventering under sen natt (ca kl. 02.30 – 05) för att lyssna efter svärmande fladdermöss. När fladdermössen återvänder till kolonin efter nattens födosök svärmar de ofta i anslutning till kolonierna, det kan då vara relativt enkelt att lokalisera en eventuell koloni.

Efter varje inventeringstillfälle analyserades de inspelade ljuden från autoboxarna för att se vilka arter som rört sig i området. Av särskilt intresse har varit att se om det fanns många inspelningar av samma art per natt och vid vilka tidpunkter denna aktivitet i sådana fall hade sina toppar. Om man har en aktivitetstopp vid skymning och/eller gryning kan det vara tecken på fladdermöss som lämnar och/eller återvänder till en koloni eller ett dagsviste (viloplats under dagen).

Resultat

Manuell inventering under kväll – tidig natt

Resultaten från de manuella inventeringarna som genomfördes under kväll till tidig natt visar inga tecken på förekomst av kolonier inom inventeringsområdet. Två arter registrerades som mest under inventeringstillfällena, nordfladdermus (NT) och dvärgpipistrell. Observationerna av dessa arter var sparsamma vid samtliga inventeringstillfällen och skedde framför allt i den norra delen av inventeringsområdet som ligger intill ett skogsbryn. Som tidigast registrerades fladdermöss vid cirka kl 11.45 och bestod av födosökande dvärgpipistrell i anslutning till skogsområdet norr om inventeringsområdet. Fladdermusaktiviteten inom planområdet hade sin topp mellan kl.00.30 och 01.30 och bestod av huvudsakligen av födosökande individer intill lampor som fasadbelysning och lyktstolpar.

Manuell inventering under sen natt - gryning

Vid den inventering som genomfördes under sen natt till gryning noterades inga svärmande fladdermöss. Fladdermusaktiviteten hade i stort sett avtagit när denna inventering påbörjades vid kl. 02. Endast enstaka individer av födosökande nordfladdermus och dvärgpipistrell noterades i samband med denna inventering.

Inventering med autoboxar

Resultaten från autoboxinventeringen visade på låg aktivitet av fladdermöss intill byggnaderna under samtliga boxnätter (6 stycken nätter). Aktivitetstoppen för samtliga inventeringstillfällen låg mellan kl. 11.45 – 01.45 och utgjordes huvudsakligen av passerande eller födosökande fladdermöss.

Även vid autoboxinventeringen dominerade nordfladdermus (NT) och dvärgpipistrell, men enstaka registreringar av större brunfladdermus gjordes också.

Slutsats

Utifrån inventeringsresultaten sommaren 2024 finns det inga tecken på att det förekommer kolonier av fladdermöss i de byggnader som finns inom inventeringsområdet. Om det hade förekommit kolonier i någon av de inventerade byggnaderna borde det ha visat sig i att fladdermusaktiviteten hade kommit igång betydligt tidigare på kvällen. Likaså borde det ha förekommit svärmningar under den senare delen av natten och vid gryning. Vid den översiktliga besiktningen av byggnaderna hittades inga spår av fladdermöss i form av spillning.

De fladdermöss som uppehåller sig i inventeringsområdet gör det under den mörkaste tiden på dygnet för att jaga insekter i anslutning till de ljuskällor som finns i området.

Referenser

Ekologigruppen 2021. Fladdermusinventering vid Tammsvik.

Ekologigruppen 2023. Artskyddsutredning fladdermöss vid Tammsvik.